

รายงานสถานการณ์ศัตรูไม้ผล
วันที่ ๓ พฤศจิกายน ๒๕๖๔
กลุ่มพยากรณ์และเตือนการระบาดของศัตรูพืช
กองส่งเสริมการอารักขาพืชและจัดการดินปุ๋ย
โทร. ๐ ๒๙๕๕ ๑๕๑๔ โทรสาร ๐ ๒๙๕๕ ๑๖๒๖

E-mail: Bio53@hotmail.com, doae_pmd@hotmail.com

สถานการณ์การระบาดของศัตรูพืชที่สำคัญ

ศัตรูไม้ผล

๑. สถานการณ์การปลูกไม้ผล

- ๑.๑ พื้นที่ปลูกทุเรียนทั้งหมด ๗๕ จังหวัด รวมพื้นที่ยืนต้น ๘๔๑,๘๒๖.๒๔ ไร่
- ๑.๒ พื้นที่ปลูกมังคุดทั้งหมด ๗๔ จังหวัด รวมพื้นที่ยืนต้น ๒๕๘,๙๙๔.๕๐ ไร่
- ๑.๓ พื้นที่ปลูกเงาะทั้งหมด ๗๐ จังหวัด รวมพื้นที่ยืนต้น ๑๒๙,๑๗๕.๐๘ ไร่
- ๑.๔ พื้นที่ปลูกลำไยทั้งหมด ๗๗ จังหวัด รวมพื้นที่ยืนต้น ๑,๗๒๒,๐๖๘.๙๙ ไร่

๒. สถานการณ์การระบาดของศัตรูไม้ผลที่สำคัญ

๒.๑ ศัตรูทุเรียน

- ๒.๑.๑ เพลี้ยแป้ง พื้นที่ระบาด ๒ จังหวัด จำนวน ๒๓.๐๐ ไร่ พื้นที่ระบาดลดลง ๖๓.๐๐ ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา ๘๖.๐๐ ไร่)
- ๒.๑.๒ เพลี้ยไฟ พื้นที่ระบาด ๔ จังหวัด จำนวน ๑๒๙.๐๐ ไร่ พื้นที่ระบาดลดลง ๗๒.๐๐ ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา ๒๑๐.๐๐ ไร่)
- ๒.๑.๓ เพลี้ยไก่แจ้ทุเรียน พื้นที่ระบาด ๕ จังหวัด จำนวน ๖๖๗.๐๐ ไร่ พื้นที่ระบาดลดลง ๑๙๒.๐๐ ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา ๘๕๙.๐๐ ไร่)
- ๒.๑.๔ โรครากเน่าโคนเน่า พื้นที่ระบาด ๙ จังหวัด จำนวน ๗,๕๘๕.๕๐ ไร่ พื้นที่ระบาดเพิ่มขึ้น ๑,๒๐๖.๐๐ ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา ๖,๓๗๙.๕๐ ไร่)

๒.๒ ศัตรูมังคุด

- ๒.๒.๑ เพลี้ยไฟ ไม่พบการระบาด พื้นที่ระบาดลดลง ๒๐๖.๐๐ ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา ๒๐๖.๐๐ ไร่)
- ๒.๒.๒ โรคใบจุด ไม่พบการระบาด พื้นที่ระบาดลดลง ๑๓๑.๐๐ ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา ๑๓๑.๐๐ ไร่)

๒.๓ ศัตรูลำไย

- ๒.๓.๑ เพลี้ยแป้ง พื้นที่ระบาด ๓ จังหวัด จำนวน ๒๗.๙๘ ไร่ พื้นที่ระบาดเพิ่มขึ้น ๙.๙๘ ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา ๑๘.๐๐ ไร่)
- ๒.๓.๒ โรครากเน่าโคนเน่า พื้นที่ระบาด ๑ จังหวัด จำนวน ๒๗๕.๐๐ ไร่ พื้นที่ระบาดลดลง ๔๑๖.๐๐ ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา ๖๙๑.๐๐ ไร่)
- ๒.๓.๓ โรคราดำ พื้นที่ระบาด ๒ จังหวัด จำนวน ๓๐๓.๐๐ ไร่ พื้นที่ระบาดเพิ่มขึ้น ๑๕.๐๐ ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา ๒๘๘.๐๐ ไร่)

๓. การดำเนินงานในพื้นที่ระบาด

๓.๑ การควบคุมศัตรูทุเรียน

๓.๑.๑ เพลี้ยไฟ หากพบเพลี้ยไฟจำนวนมากหรือเท่ากับ ๑ ตัวต่อ ๔ ดอก หรือ ๑ ตัวต่อยอด ให้พ่นด้วยสารฆ่าแมลงที่มีประสิทธิภาพในการป้องกันกำจัด เช่น อิมิดาโคลพริด ๗๐% ดับเบิ้ลยูจี อัตรา ๓ กรัมต่อน้ำ ๒๐ ลิตร หรือสารคาร์โบซัลแฟน ๒๐% อีซี อัตรา ๕๐ มิลลิลิตรต่อน้ำ ๒๐ ลิตร หรือสารฟิโพรนิล ๕% เอสซี อัตรา ๑๐ มิลลิลิตรต่อน้ำ ๒๐ ลิตร และไม่ควรรพ่นสารชนิดใดชนิดหนึ่งติดต่อกันหลายครั้ง เพราะจะทำให้เพลี้ยไฟสามารถต้านทานสารฆ่าแมลงได้

๓.๑.๒ เพลี้ยแป้ง หากพบระบาดเพียงเล็กน้อยให้ตัดหรือเด็ดส่วนที่ถูกทำลายทิ้งจนนอกแปลง หากพบการระบาดบริเวณผลทุเรียนให้ใช้น้ำพ่นบริเวณที่ถูกทำลาย เพื่อให้เพลี้ยแป้งหลุดออกไป หรือใช้น้ำผสมไวท์ออยล์ อัตรา ๒๐ มิลลิลิตรต่อน้ำ ๒๐ ลิตร พ่นเพื่อกำจัด เนื่องจากเพลี้ยแป้งจะแพร่ระบาดโดยมีมดพาไป การป้องกันโดยใช้ผ้าชุบสารฆ่าแมลง เช่น มาลาไรออน (มาลาไรออน ๘๓% อีซี) อัตรา ๒๐ มิลลิลิตร หรือคาร์บาริล (เซฟวิน ๘๕% ดับบลิวพี) อัตรา ๑๐ กรัมต่อน้ำ ๒๐ ลิตร พ่นไว้ตามกิ่งสามารถป้องกันไม่ให้มดคาบเพลี้ยแป้งเคลื่อนย้ายไปยังส่วนต่างๆ ของต้นทุเรียน หรือการพ่นสารฆ่าแมลงไปที่โคนต้นจะช่วยป้องกันมดและลดการเข้าทำลายของเพลี้ยแป้งได้

๓.๑.๓ เพลี้ยไก่แจ้ทุเรียน เพลี้ยไก่แจ้ทุเรียนจะทำลายเฉพาะใบอ่อนที่ยังไม่โตเต็มที่ และโดยปกติทุเรียนแตกใบอ่อนไม่พร้อมกันแม้แต่ทุเรียนในสวนเดียวกัน สำหรับต้นที่แตกใบอ่อนไม่พร้อมต้นอื่นควรพ่นสารฆ่าแมลงเฉพาะต้น จะช่วยลดการใช้สารฆ่าแมลง และเปิดโอกาสให้ศัตรูธรรมชาติได้มีบทบาทในการควบคุมเพลี้ยไก่แจ้ทุเรียน หรือบังคับให้ทุเรียนแตกใบอ่อนพร้อมกัน ซึ่งอาจกระตุ้นด้วยการพ่นยูเรีย (๔๖-๐-๐) อัตรา ๒๐๐ กรัมต่อน้ำ ๒๐ ลิตร เพื่อลดช่วงการเข้าทำลายของเพลี้ยไก่แจ้ทุเรียน หากพบเพลี้ยไก่แจ้ระบาดมากควรพ่นด้วยสารฆ่าแมลงที่มีประสิทธิภาพในการป้องกันกำจัด ได้แก่ แลมบ์ดา-ไซฮาโลทริน ๒.๕ % อีซี อัตรา ๑๐ มิลลิลิตรต่อน้ำ ๒๐ ลิตร หรืออิมิดาโคลพริด ๗๐% ดับเบิ้ลยูจี อัตรา ๕ กรัม ต่อน้ำ ๒๐ ลิตร หรือไทอะมโทกแซม ๒๕ % ดับเบิ้ลยูจี อัตรา ๘ กรัม ต่อน้ำ ๒๐ ลิตร หรือไดโนทีฟูแรน ๑๐% ดับเบิ้ลยูพี อัตรา ๑๕ กรัม ต่อน้ำ ๒๐ ลิตร หรือคาร์บาริล ๘๕% ดับเบิ้ลยูพี อัตรา ๑๐ กรัม ต่อน้ำ ๒๐ ลิตร พ่นทุก ๗ - ๑๐ วัน ในช่วงระยะแตกใบอ่อน และไม่ควรรพ่นสารชนิดใดชนิดหนึ่งติดต่อกันหลายครั้ง เพราะจะทำให้เพลี้ยไฟสามารถต้านทานสารฆ่าแมลงได้

๓.๑.๔ โรครากเน่าโคนเน่าทุเรียน แจ้งเตือนให้เกษตรกรเฝ้าระวังการระบาดของโรครากเน่าโคนเน่าทุเรียนในพื้นที่และหมั่นสำรวจสวนทุเรียนอย่างสม่ำเสมอ แนะนำให้เกษตรกรใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มา ในการป้องกันกำจัดโรครากเน่าโคนเน่าทุเรียน ใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มาหว่านในพื้นที่รัศมีทรงพุ่มที่มีรากผอมอยู่ หรือใช้รองก้นหลุมก่อนปลูก ตัดแต่งกิ่ง หรือลำต้นที่เป็นโรคไปเผาทำลายนอกแปลงปลูก พ่นด้วยสารป้องกันกำจัดโรคพืชฟอสอีทิล-อะลูมิเนียม ๘๐% ดับเบิ้ลยูพี อัตรา ๓๐ - ๕๐ กรัมต่อน้ำ ๒๐ ลิตร พ่นทุก ๗ วัน ใช้สลับกับสารเมทาแลกซิล ๒๕% ดับเบิ้ลยูพี อัตรา ๓๐ - ๕๐ กรัมต่อน้ำ ๒๐ ลิตร โดยพ่นให้ทั่วทรงพุ่ม

๓.๒ การควบคุมศัตรูมังคุด

๓.๒.๑ หมั่นสำรวจและสังเกตการเข้าทำลายของศัตรูพืช และดูแลสวนให้สะอาดอย่างสม่ำเสมอ

๓.๒.๒ หากพบการระบาดของเพลี้ยแป้ง และเพลี้ยไฟให้พ่นด้วยสารฆ่าแมลง เช่น อิมิดาโคลพริด ๗๐% ดับบลิวจี อัตรา ๓ กรัมต่อน้ำ ๒๐ ลิตร หรือสารคาร์โบซัลแฟน ๒๐% อีซี อัตรา ๕๐ มิลลิลิตรต่อน้ำ ๒๐ ลิตร หรือสารฟิโพรนิล ๕% เอสซี อัตรา ๑๐ มิลลิลิตรต่อน้ำ ๒๐ ลิตร และไม่ควรรพ่นสารชนิดใดชนิดหนึ่งติดต่อกันหลายครั้ง เพราะจะทำให้เพลี้ยแป้ง และเพลี้ยไฟสามารถต้านทานสารฆ่าแมลงได้ และมักพบการระบาดของเพลี้ยแป้ง และเพลี้ยไฟในระยะที่มังคุดออกดอกถึงติดผลอ่อน อาจทำให้ดอกและผลอ่อนร่วง ผลที่ไม่ร่วงเมื่อมีการพัฒนาผลโตขึ้น จะเห็นรอยทำลายชัดเจน เนื่องจากผิวเปลือกมังคุดมีลักษณะขรุขระที่เรียกว่า ผิวขี้กลาก ทำให้ผลผลิตมีคุณภาพต่ำ

๓.๓ การควบคุมศัตรูลำไย

๓.๓.๑ หมั่นสำรวจและสังเกตการเข้าทำลายของศัตรูพืช และดูแลสวนให้สะอาดอย่างสม่ำเสมอ

๓.๒.๒ หากพบการระบาดของเพลี้ยแป้ง ตัดส่วนที่พบไปเผาทำลาย หากระบาดรุนแรงให้พ่นด้วยสารฆ่าแมลง เช่น อิมิดาโคลพริด ๗๐% ดับเบิ้ลยูจี อัตรา ๔ กรัมต่อน้ำ ๒๐ ลิตร หรือ ปีโตรเลียมสเปรย์ออยล์ ๘๓.๙ % อีซี อัตรา ๘๐ มิลลิลิตร ต่อน้ำ ๒๐ ลิตร โดยเลือกใช้สารชนิดใดชนิดหนึ่ง และควรพ่นสารติดต่อกัน ๒ ครั้ง ห่างกัน ๗ วัน ไม่ควรพ่นสารชนิดใดชนิดหนึ่ง ติดต่อกันหลายครั้ง เพราะจะทำให้เพลี้ยแป้งสามารถต้านทานสารฆ่าแมลงได้

๓.๒.๔ โรคพุ่มไม้กวาด เนื่องจากยังไม่มีสารป้องกันกำจัดเชื้อไฟโตพลาสมา การป้องกันกำจัดทำได้โดยกำจัดแมลงพาหะ ถอนวัชพืชและพืชอาศัย เพื่อลดปริมาณแมลงพาหะ รวมถึงการใช้เมล็ดพันธุ์ กิ่งพันธุ์ และอุปกรณ์ที่ปลอดเชื้อ

๓.๒.๕ โรคคราดำ พ่นน้ำเปล่าล้างคราดำ เพื่อลดปริมาณเชื้อ กำจัดวัชพืชในแปลงปลูกเพื่อลดความชื้นสะสมไม่เหมาะสมต่อการเกิดโรค และทำลายแหล่งอาศัยของแมลงปากดูดที่มาขับถ่ายน้ำหวาน เนื่องจากเชื้อราเจริญบนสารเหนียวที่แมลงปากดูด เช่น เพลี้ยแป้งขับถ่ายไว้ จึงควรพ่นสารกำจัดแมลง ได้แก่ คาร์บาริล ๘๕% ดับเบิ้ลยูพี อัตรา ๕๐ กรัมต่อน้ำ ๒๐ ลิตร หรือ อิมิดาโคลพริด ๑๐% เอสแอล อัตรา ๒๐ มิลลิลิตรต่อน้ำ ๒๐ ลิตร ใช้เศษผ้าชุบน้ำมันเครื่องถูรอบโคนต้น ป้องกันเพลี้ยแป้ง และมดไต่ขึ้นมาบนต้น

๔.การคาดการณ์ศัตรูไม้ผล ในช่วงระหว่างวันที่ ๘ - ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๖๔

ภาคเหนือ

- ลำไย ระวัง หนอนซอนใบ หนอนคืบกินใบ หนอนกินช่อดอก โรคราใบจุดดำ และโรคราดำ

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

- ทูเรียม ระวัง หนอนกินใบ เพลี้ยไก่แจ้ทูเรียม โรคราใบติด โรคราใบจุดสาหร่าย โรคราแอนแทรคโนส และโรครากเน่าโคนเน่า

ภาคกลาง และภาคตะวันตก

- ทูเรียม ระวัง เพลี้ยไก่แจ้ทูเรียม หนอนด้วงหนวดยาว หนอนกินใบ โรคราใบติด และโรครากเน่าโคนเน่า
- ลำไย ระวัง หนอนซอนใบ หนอนคืบกินใบ หนอนกินช่อดอก โรคราใบจุดดำ และโรคราดำ

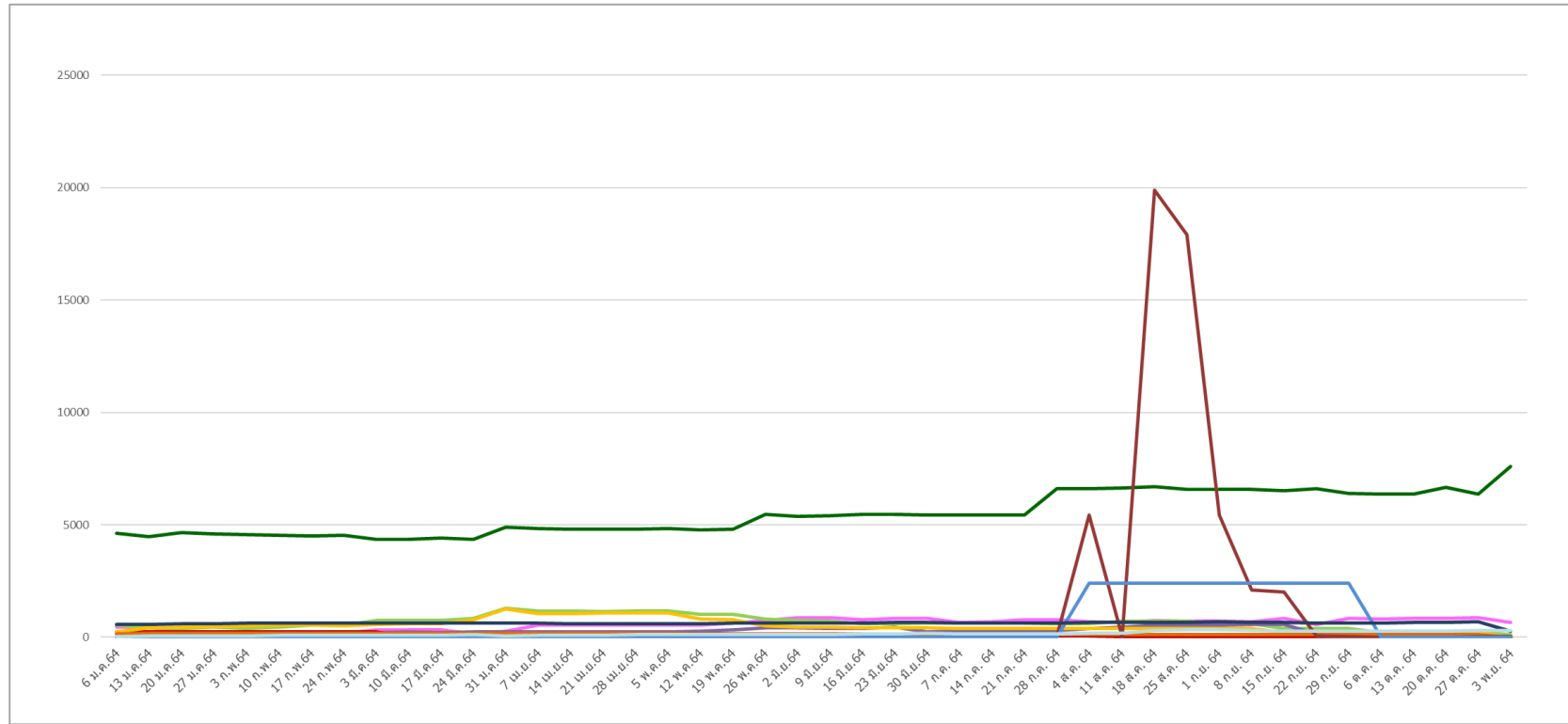
ภาคตะวันออก

- ทูเรียม ระวัง เพลี้ยไก่แจ้ทูเรียม หนอนด้วงหนวดยาว หนอนกินใบ โรคราใบติด โรคราใบจุดสาหร่าย โรคราแอนแทรคโนส และโรครากเน่าโคนเน่า
- มังคุด ระวัง หนอนซอนใบ หนอนกินใบ โรคราใบจุดสาหร่าย และโรคราใบจุด
- เงาะ ระวัง หนอนคืบกินใบ หนอนร่านกินใบ เพลี้ยแป้ง และโรคราใบจุดสาหร่าย

ภาคใต้

- ทูเรียม ระวัง เพลี้ยไก่แจ้ทูเรียม หนอนด้วงหนวดยาว หนอนกินใบ โรคราใบติด โรคราใบจุดสาหร่าย โรคราสีชมพู และโรครากเน่าโคนเน่า
- มังคุด ระวัง หนอนซอนใบ หนอนกินใบ โรคราใบจุดสาหร่าย และโรคราใบจุด
- เงาะ ระวัง หนอนคืบกินใบ หนอนร่านกินใบ และโรคราใบจุดสาหร่าย

กราฟแสดงสถานการณ์การระบาดของศัตรูไม้ผล ปี ๒๕๖๔

- เพลี้ยไก่แจ้ทุเรียน- ทุเรียน ๖๖๗.๐๐ ไร่
- เพลี้ยไฟ - ทุเรียน ๑๒๙.๐๐ ไร่
- เพลี้ยแป้ง - ทุเรียน ๒๓.๐๐ ไร่
- โรครากเน่าโคนเน่า - ทุเรียน ๗,๕๘๕.๕๐ ไร่
- เพลี้ยแป้ง - มังคุด ๐ ไร่
- เพลี้ยไฟ - มังคุด ๐ ไร่
- โรคใบจุด - มังคุด ๐ ไร่
- เพลี้ยแป้ง - ลำไย ๒๗.๙๘ ไร่
- เพลี้ยหอย - ลำไย ๐ ไร่
- โรคพุ่มไม้กวาด - ลำไย ๒๗๕.๐๐ ไร่
- โรคราดำ - ลำไย ๓๐๓.๐๐ ไร่